

Posamezne številke
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1—

„TABOR“ izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
datumom naslednjega dne ter stane
mesечно po Din 10—, za ino-
semesno Din 30—, dostavljen na dom
Din 11—, na izkaznice Din 10—,
in po dogovoru.

Naroča se pri upravi „TABORA“
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Poštšina plačana v gotovini. Cena današnje štev. 75 para.

TABOR

Posamezne številke
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1—

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4. L. nab-
stopje. Telefon interurb. št. 274.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4. prilike, doma. Tele-
fon št. 24. — Št. poštnoštevnost
račun št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
odgovarja. — Rokopisi se ne vrnejo.

Naslov

Maribor, petek 8. maja 1925.

Leto: VI. — Številka: 103.

CURIL. (Sklepni tečaji.) Pariz 26.80,
Beograd 8.35, London 25.08, Praga 15.30,
Italija 21.21, New York 516.70, Dunaj
0.00728.

ZAGREB. Pariz 320—325, Švica 1194—
1204, London 298.31—301.31, Dunaj 0.0865
—0.0877, Praga 182.80—185.80, Italija
252.75—253.75, New York 61.45—62.25.

Ninčić na potu v Bukarešto.

Tudi Kalfov odpotoval iz Beograda.

Beograd, 7. maja. Zunanji minister
dr. Ninčić je danes ob 12.50 s posebno
ladjo odpotoval v Oršovo, odkoder bo
nadaljeval potovanje v Bukarešto. V
njegovem spremstvu je šef njegovega
kabineta Novaković in oboje zunanjega
ministrstva. Agentura Havas objavlja
danes tudi program konference Male

antante. Konferenca bo podrobno prou-
čila tudi državni budžet Madžarske.

Povodom odpotovanja zun. ministra
je bilo v zun. ministertvu veliko diplo-
matskih obiskov. Med drugimi so se ja-
vili avstrijski, grški, češkoslovaški in
francoski poslani.

Ob 8.30 je zapustil Beograd bolgarski
zunanji minister Kalfov.

Anketna komisija na delu.

Poldrugourni razgovor dr. Janjčica s
Stjepanom Radićem.

Zagreb, 7. maja. Anketna komisija,
ki mora preiskati sporne mandate hrv.
seljačke stranke, je pričela danes meri-
torno z delom. Ob desetih se je komisija
sestala v justični palači. Preiskovalni
sodnik ji je dal vse akte in originalne
dokumente, ki se nanašajo na preiskavo
proti Radiću in strankinemu vodstvu,
na razpolago. Pri dopoldanski seji je
manjkala dr. Janjčić. Mudil se je namreč
v zaporu pri Stjepanu Radiću in je imel
z njim poldrugourni pogovor, katerega
vsebina še ni znana javnosti. Navzoča
sta bila pri razgovoru tudi Pavle Radić
in dr. Nikić. Preiskovalni sodnik ni pri-
stojnoval sestanku.

Politični proces v Zagrebu.

Komunistični vodja obtožen pa zakonu
o zaščiti države.

Zagreb, 7. maja. Danes se je pričel
politični proces proti voditelju komuni-
stov Vladimiru Copicu. Obtoženi je bil
poslanec v konstituenti, sedaj pa tainik
komunistične stranke in urednik „Rad-
ničke borbe“. Obtožen je na osnovi za-
kona o zaščiti države. Proces bo trajal
tri dni.

Živahna volilna borba v Zagrebu.

Konfiscirani komunistični letaki.

Zagreb, 7. maja. Za občinske volitve,
ki se vrše po jutrišnjem, vlada v Zagrebu
največje zanimanje. Vse stranke in grupe
razvijajo najživahnejšo agitacijo. Mesto
je preplavljeno z letaki. Policija je konfiscirala
letake komunist. stranke. V petek od 6. ure
zvečer do ponedeljka do 6. ure jutraj je prepo-
vedano v Zagrebu točenje alkoholnih pijač.

Avstrijski kancelar o priključitvi Avstrije Nemčiji.

Za odpravljanje gospodarskih razmer
in za samostojnost Avstrije.

Dunaj, 7. maja. Avstrijski zvezni kan-
celar Ramek je izročil z ozirom na šte-
vilne komentarje, ki jih je prinesel tisk
sosednjih držav glede priključitve Av-
strije k Nemčiji in podonav. konfederal-
cije, listu „Neue Zürcher Zeitung“ zelo
interesanten članek. V tem članku pov-
darja Ramek, da je bilo vprašanje pri-
ključitve Avstrije k Nemčiji in ustvaritve
podonavske konfederacije izmešeno od
inozemstva, ne od Avstrije. Avstrijska
javnost sicer z interesom zasleduje raz-
voj vprašanja, vendar ne zavzema na-
sprotni temu še nobenega definitivnega
stališča. Kajti avstrijska notranja kakor
zunanja politika hoče sigurno ozdravlje-
nje gospodarskih razmer in samostojnost
avstrijske države.

Atentat na maturitetno komisijo.

Povzročili od mature odbiti gimnazijci.
— En profesor in pet dijakov mrtvih,
več ranjenih.

Vilna, 7. maja. Trije visokošolski gim-
nazijci v Vilni na Poljskem niso bili pri-
puščeni k maturi. Vdrl so v konferenčno
sobo, kjer je zborovala izpitna komisija,
ter oddali na navzoče več strel. Rav-
natelj je lahko en profesor pa težko
ranjen. Nato je neki dijak hotel vreči
še bombo, ki pa mu je zdrsnila iz roke
in eksplodirala. Dva dijaka sta mrtva,
deset pa težko ranjenih. Včeraj so pod-
legli ranam še trije dijaki, tako da zna-
ša število mrtvih šest.

Program konference Male antante v
Bukarešti.

Bukarešta, 6. maja. Konferenca Male
antante se bo vršila v Bukarešti v dneh
9., 10. in 11. maja. Dnevni red konference
vsebuje sledeče točke: 1.) Izmenjava mi-
slí glede splošnega političnega položaja.
2.) Odnosaji članov Male antan. napram
Madžarski. 3.) Odnosaji članov Male an-
tante napram ostalim sosednjim drža-
vam. 4.) Specijalna vprašanja glede Ru-
munije do Čehoslovaške in Jugoslavije
ter Čehoslovaške do Jugoslavije.

LJUBLJANSKA BLAGOVNA BORZA.
Lesno tržišče.

Ljubljana, 7. maja. Hrastovi blodi,
7—9 m dolgi, 2—60 cm, prvovrstni, 1380
denar. Hrastove deske, 43 mm, 2.7 m
dolge, 53 mm in 2.9 m dolge obsejane,
1.400. Bukov les, 1 m dolg, suh, 25 denar.

Doma in po svetu.

— Dan treznosti proslave 9. tm. v
ljubljanski oblasti na ukaz prosvetnega
oddelka velikega župana vse srednje
šole in učiteljska.

— Jugoslovanska Matica v Maren-
bergu. IV. občni zbor »Jugoslov. Matice«
podružnice za marenberški sodni okraj
se vrši v nedeljo, 10. majnapratnih
uri pri g. Janjčicu v Breznu. Dnevni red
običajen. Oficijelni del zborovanja se
zaključí s predavanjem g. dr. Kovarčiča
iz Maribora in pevskimi točkami društ-
va »Velka«.

— Usposobljenostni izpiti za osnovne
in za meščanske šole, ki so se vršili pred
izpraševalno komisijo v Mariboru pod
predsedstvom ravnatelja M. Pirca v ča-
su od 27. aprila do 5. maja t. l., so imeli
sledeče uspehe: 1. Izpit za meščanske šole
(III. skupina) je napravil g. Pertot
Janko. 2. Izpit za osnovne šole so napra-
vili: gg. Bratkovič Anton, Erat Vlad-
ko, Šijanec Mira (odliko), Mursa Zvon-
mira, Zidar Milovan, Stuhar Jakob, Pav-
lič Efreim, Orač Olga, Rudež Josip, Go-
lob Josip, Ferluga Franjo, Žohar Hed-
vika, Miklavčič Antonija, Pohar Sonja,
Logar Valentin, Jant Radovan, Bitene
Rado, Ivanuša Angela, Roje Olga, Ška-
lič Zeljko in Humar Franjo. 3. Reprobi-
rani so bili: 1 kandidatinja za strokovni

in 2 kandidatnji za osnovnošolski izpit.
4. Med izpitom je odstopil 1 kandidat.

— Predsedstvo Trgovske in obrtniške
zbornice se je v plenarni seji 6. tm. po-
množilo za tri člane iz mariborske obla-
sti: gg. Rebek Ivan iz Celja, Zadra-
vec Jakob iz Središča in Petovar
Lovro iz Ivanjkovec.

— Gospod nemški poslanec »na raz-
položenju« Franz Schauer ne more po-
zabiti svoje blamaže pri volitvah in u-
driha v svoji jelični »Ostler Zeitung« na
vse strani. V zadnji številki se je zopet
spravil na dolgovčno filozofiranje o
»Repressalien für die Vergangenheit«. Ne
bi se niti ozrl na to smešno jeremi-
jado, da ni v njej par drznih trditvev. G.
Schauer je mnenja, da naši Nemci niso
bili sokrivi zapiranja Slovencev l. 1914.
Očividno je g. Schauer takrat smrčal v
kakem kočevskem medvedjem brlogu,
ker bi sicer ne mogel tako drzno zani-
kati, kar vrabei po strehah čivkajo, da
so še danes med nami ljudje, ki so s
svojimi denuncijacijami pripomogli
marsikateremu Slovincu na pot v graš-
ke ječe, in da jih je še na stotine in ti-
soče pri nas, ki so takrat v Mariboru in
drugod pljuvali po naših žrtvah. — Ena-
ko smešno so ostale trditve Schauerja,
ki pravi, da bi bili Slovenci za časa tur-
skih vpadov brez zaslonbe na nemškem
zapadu prišli v turško sužnost. Schauer
se naj gre v ljudsko šolo učiti zgodovine,
pa bo morda kedaj še vedel, da so bili
Slovani, ki so obranili nemški zapad s
svojimi junaškimi odporom proti Tur-
kom. In končno trdi Schauer tretjo zgo-
dovinsko merenico, ko pravi, da smo
lahko Slovenci svoje kulturne priredit-
ve pod Avstrijo v miru opravljali. Spomni-
mo ga samo na Ptuj, Maribor in
Celje l. 1908. Kaj več odgovarjati Scha-
uerju, ki je res prava »stoča« za naše
Nemce, bi bilo pod našo častjo. Nemci se
naj zavedajo, da bo njihova stvar na
slabih nogah dotlej, dokler bodo imeli
kot zagovornike falzifikatorje zgo-
dovine.

— Anketna komisija v Zagrebu. Dne
6. tm. so prispeli v Zagreb člani anket-
ne komisije narodne skupščine, ki ima
nalogo preiskati zadevo 24 radičevskih
poslancev, katerih mandati niso bili v
skupščini niti uničeni niti potrjeni, in
ugotoviti, v kakem razmerju so bili oni
napram vstopu v boljševiško internaci-
jono. Predsednik komisije dr. Laza
Marković je izjavil, da ostane komisija
v Zagrebu 5 do 6 dni. V slučaju potrebe
bo šla tudi v kraje izven Zagreba. Tudi
Radić bo v slučaju potrebe zaslisan. De-
lo bo dovršila komisija v Zagrebu in
potem predložila poročilo narodni skup-
ščini, dasi ima časa zato še do 29. junija.
Skupščina bo po vsej priliki takoj pre-
šla v razpravo o anketi.

— Nenavaden način samomora. Na
beograjskem kolodvoru je v ponedeljek
izvršil delavec Ilija Branković zelo ne-
običajen samomor. Odklopil je zadnji
tovorni vagon, ki je bil natovoren z bla-
gom, ga z lastno močjo tiral proč tako,
da je vagon pridobil precejšnjo hitrost.
Nato je stekel kakih deset korakov na-
prej in se vlegel na tir. Vagon mu je
popolnoma odrezal glavo. Delavci, ki so
gledali prizor, so do zadnjega trenutka
mislili, da zbija šalo. Samomorilec ni
imel roditeljev, bil je dober delavec. Kri-
minalisti stoje pred tem zagonetnim, v
zgodovini samomorov osamljenim slu-
čajem.

— Nenavadna nesreča na Bleiskem je-
zeru se je zgodila 5. tm. zvečer. 5 mladih
delavcev se je nekoliko razigranih od
vinskih duhov spravilo v čoln, ki pa se
je kmalu prevrnil. Dva delavca sta se
z največjim naporom rešila na breg, tri-
je so pa utonili. Najstarejši ljudje ne
pomnijo nesreče, da bi bili trije ljudje
naenkrat utonili v jezeru.

— Manevri naše vojne mornarice. Iz
Beograda poročajo, da pred psetom na
Bledu odide kralj še v Dalmacijo, da
prisostvuje velikim manevrom naše voj-
ne mornarice. Spremljala ga bosta voj-
ni minister Trifunović in admiral
Prica.

Mariborske vesti.

Maribor, 7. maja 1925.

GOSPODARSKO IN POLITIČNO
DRUŠTVO ZA KOLODVORSKI OKRAJ
V MARIBORU.

ima dne 8. maja 1925 v gostilni Košto-
maj v Mlinski ulici svoj redni občni
zbor.

Pričetek ob 8. uri zvečer. V slučaju
nezadostnega števila članstva, se vrši ob
pol 9. uri občni zbor ne glede na ude-
ležbo.

DNEVNI RED: 1. nagovor predsedni-
ka, 2. tajniško poročilo, 3. blagajniško
poročilo, 4. volitve in 5. slučajnosti.

m Naj nikdo ne zavrne vstopnic, ki
jih prodajajo gospe in gospodične za
»Jadransko noč«, katera se vrši v sobo-
to. Posebnih vabil se ne razpošilja!

V SOBOTO V NARODNI DOM, KJER
SE VRŠI »JADRANSKA NOČ«.

m Narodni poslanec g. dr. Pivko je
v sredo popoldne prispel v Maribor in se
vrača v soboto v Beograd.

m Oseba vest. Na predlog ministra
prosvete je premeščen gosp. prof. Franc
Bračun z mariborske gimnazije v Niš.

m Predavanje o češki industriji v
Ljudski univerzi. Nocoj ob 8.20. se vrši
v mali kazinski dvorani predavanje g.
prof. Gruntarja o čehoslovaški indu-
striji. Predavanje bodo pojasnjevale
mnoge skloptične slike. Opozorjamo na
predavanje z ozirom na važen predmet
vse občinstvo, zlasti pa gospodarske
kroge.

m »Pedagoški teden« v Mariboru. Ka-
kor je bilo že javljeno, se vrši v dneh
od 11. do 16. maja t. l. v veliki kazinski
dvorani »Pedagoški teden«, kjer bodo
priznani strokovnjaki razpravljali o re-
formi našega šolstva. Predavanja se vr-
še ob večernih urah (začetek ob 19.45) in
so namenjena najširšim krogom: star-
šem, vzgojiteljem, sploh vsem, ki se na
kakršen koli način pečajo z vzgojo. Po
vsakem predavanju se vrši diskusija, ki
bo vsakomur omogočala, da izrazi svoje
mnenje ali da stavi primerna vprašanja.

m Dijaška kuhinja v Mariboru vabi
vse svoje člane in prijatelje k izredne-
mu zboru, ki se vrši v sejni dvorani
Narodnega doma v Mariboru v petek
dne 8. maja 1925 ob 18.30 uri. Na dnev-
nem redu je volitev predsednika in ene-
ga odbornika.

m Ustanovni občni zbor Zveze na-
stavljenecv denarnih zavodov in vele-
podjetij v Sloveniji s sedežem v Ljub-
ljani, podružnica Maribor, se vrši dne
21. maja 1925. ob 10.30 uri popoldne v go-
stilni »Pregle«, Slomškov trg s sledečimi
dnevnimi redom: 1. poročilo pripravljal-
nega odbora, 2. volitev odbora, 3. slučaj-
nosti. Pozivljajo se vsi zainteresirani, da se
tega pomembnega občnega zbora v last-
nem interesu udeležijo v največjem šte-
vilu. — Pripravljatelj odbor.

m Preselitev finančne kontrole in te-
lefonika zveza. Kakor smo izvedeli, se
preseli pisarna prve inštanice finančne
kontrole v Mariboru, tj. oddelek finan-
čne kontrole Maribor 1 iz dosedanjih
prostorov v Kopitarjevi ulici št. 14 v
bivšo Kifmanovo hišo na Slomškovi
trgu. Smatramo to kot velik korak v ko-
rist premn. podjetjem in strankam, da
se tako važen urad preseli v centrum
našega mesta. Seveda želeli bi bilo, da
ta urad dobi interurbano telefonsko zve-
zo, kar bi bilo ne samo v olajšavo urada
samega, temveč v splošno korist vsem
trgovcem, industrijalnim podjetjem, go-
stilničarjem itd. Složkov bi baje ne bi-
lo veliko, ker bi bil tu potreben samo
govorilni aparat ter nekoliko metrov ži-
ce do telefonske centrale. Ker pa ni u-
panja, da bo to napravila finančna
oblast, bi se mogoče med mariborskim
občinstvom našlo toliko idejnih zainte-
resirancev, da bi ti tozadevno nekaj u-
krenili, kratko rečeno postavili ta apa-
rat. Mogoče bi pa lastnica hiše mestna
očelna tu nekaj ukrenila, ker je to vi-
teresu vseh mariborskih občanov.

m Podružnica Maribor. Udruga vojnih invalidov je nakazala naslednjim revnim članom in članicam denarne podpore, dovoljene v šesti dne 16. aprila: Kladnik Neža, Smolnik pri Rušah 150 Din, Čagran Ana, Pobrežje p. M. 150 Din, Cerar Neža, Maribor 100 Din, Puconja Ant., Maribor 100 Din, Rat Cec., Studenci p. M. 75 Din, Golob Ant., Kamnica p. M. 50 Din, Mlinarič M., Maribor 50 Din, Gradušnik Ter., Kamnica p. M. 50 Din, Horvat Ignac, Maribor 100 Din, Papež M. iz Ruš p. M. prejme na predlog podružnice od I. O. v Ljubljani, posojilo po 2000 Din za selitev iz Ruš v Dolino Lendavo, kjer mu je dodeljena od agrarnega urada zemlja. Ker je revščina in pomanjkanje med vojnimi žrtvami vedno večje, prosimo dobra srca, da nam priskočijo na pomoč najsiho v denarju ali pa v podpori v obliki obleke, blaga ali obutva. Nebroj otrok, posebno vojnih vdov, nima skoraj kaj več obleči. Matere ne rade poslane svoje otroke k birmi, a ne morejo ker nimajo kaj obleči. Upamo, da naša prošnja ne bo brezuspešna, kakor je brezuspešen naš klic v Beogradu, kjer že šest let rešujejo inval. vprašanje, med tem ko na tisoče težkih invalidov in vdov trpi nepopisno bedo in drug za drugim lega v prerani grob v glavnem vsled pomanjkanja in beda.

m Kaj bo z mestnim kinom? Občinski svet je že na javni seji razpravljal o mestnem kinu, na tajni seji je pa sklenil, da ga izroči g. Ivanu Rogliču v najem za mesečnih 5000 din, ako bo sprejel sledeče pogoje, da bo dal vsako nedeljo dopoldne na razpolago ljudski univerzi dvorano in aparat in enkrat tedensko 50% popust delavstvu pri predstavah. Ako bo g. Roglič sprejel pogoje, bo odločil svoje mesto v občinskem svetu.

m Prvi sestanek perutinarjev iz Maribora in okolice radi prireditve razstave, ki bo meseca oktobra tl. v Mariboru, bo prihodnje nedeljo dne 10. maja tl. ob 3. uri popoldne na vrtu g. Ernesta Birtič, gostilničarja pri mestni klavnic ob brodu, ob slabem vremenu pa v posebni sobi. Obenem si bomo ogledali njegovo perutnino z golobi vred. Dobrodošle tudi gospodinje perutinarice!

m Tedenski izkaz o nalezljivih boleznih v mestnem okolišu mariborskem od 1. do 7. maja: Skrlatinka: ostalo 22, novih 2, ozdravlj. 5, ostane 19; ošpice: ostalo 2, ozdravlj. 2; davica: stalo 1, ozdrav. 1.

m Iz policijske kronike. Od večeraj na danes je bilo vložnih 14 prijav kakor glade tatvine, telesne poškodbe, goljufije, cestno policijskega reda in dr. — Izvršeni sta bile radi potepušva dve aretaciji.

m Avto splasil konje. Večeraj ob peti uri popoldne se je peljal pocestnik Fran Nemeč, Ruška cesta 22, po Vrbanovi ul. v smeri proti Koroški cesti. Ko so dospeli konji na križišče z Vrtno, je prišel s strani po Samostanski ulici neki avto. Kljub temu, da so se konji prestrašili, je šofer vozil z isto brzino naprej. Konji so z vozom zbežali naprej, nato zavili v Siročmajerjev drevored, kjer so se zaleteli z vozom v lesen plot, ki je last dr. Orosla, in ga v dolžini 5 m podrli. Škoda je mala, druge nesreče ni bilo.

m Gostilniški vrt hotela Halbwid je popolnoma preurejen in že odprt. Senčnat in brez prahu. Vedno sveže Götzovo črno in marčno pivo. Prvovrstna vina. Meščanska kuhinja. Zmerne cene. V nedeljo jutranji in večerni koncert. 964

m V kavarni Jadran se toči od danes naprej pristni kraški teran in opolo. 961

Narodno gledališče.

REPERTOAR.

Četrtek, 7. maja. »Scampolo« Ab. B (kuponi). Zadnjič v sezoni.
Sobota, 9. maja. Zaprti. Radi koncerta Glasbene Matice odpade predstava.
Nedelja, 10. maja. »Marta« (kuponi).
Flotow »Marta«. Pri sobotni premijeri je dosegla ta popularna opera lep uspeh. Natančneje poročilo prinesemo po prvi repriži.

Mladinska predstava. Pomladek Rdečega križa je priredil v nedeljo lepo uspešno mladinsko predstavo. Nastopili sta dve osnovni šoli ter meščanska šola v Cankarjevi ulici s prav srečno izbranimi in vestno nastudiranimi otroškimi zbori, kojih izvedba je dotičnim pevskim učnim močem v čast. Vrlo posrečena je bila še ljubka igrice »Pri mami« je raj z rajalnim nastopi cvetic, palčkov in vil, kakor tudi sklepna živa slika. Gledalščice je bilo nabito polno in občinstvo ni štedilo z izražanjem zadovoljstva, katerega so si istotako zaslužili prireditelji

za svoj velik trud, kakor tudi mladina, ki se je tako rade volje postavila v službo blagega namena — v prid otroški bolnici.

Sokolstvo.

o V Prago k slavnostni otvoritvi Tyrševoga doma se odpelje delegacija Jugoslovenskega Sokolstva 22. tm. z brzovlakom ob 12. uri opoldne iz Ljubljane. Voznja je polovična ter stane III. razred v Prago in nazaj ca 530 din. Bratje in sestre, ki se hočejo priključiti tej delegaciji, naj se takoj javijo pri starešinstvu JSS v Narodnem domu v Ljubljani. Oni bratje in sestre, ki so svojo udeležbo že prijavili, si naj preskrbe pri pristojnem policijskem ravnanstvu ali srezkem poglavarju potne liste, katere naj pošljejo potem pravočasno starešinstvu JSS, da jim preskrbi vizum pri češkoslovenskem konzulatu v Ljubljani. Slavnostne otvoritve se udeležijo zastopniki vsega slovenskega Sokolstva ter delegati Francozov, Švicarjev, Angležev itd. Otvoritev Tyrševoga doma bo velika manifestacija slovenskega Sokolstva, vsled česar je dolžnost jugoslovenskega Sokolstva, da se udeleži te slavnosti v čim večjem številu.

o Otvoritev Sokolskega doma v Šoštanju dne 10. tm. obeta postati, — po predpisih in prijavah bratskih društev sodeč, — mogočna manifestacija sokolske, narodne in državne misli v osrčju Saleške doline. Pod pritiskom nepoštenosti, sebičnosti, neznačajnosti pojenjuje danes jugoslovenska misel v širokih masah. Zato mora ravno v krajih kakor je n. pr. Šoštanj baš Sokolstvo kot najpozvanejši nosilec te ideje vzdržati ljuto borbo s številnimi protivniki, ki širijo zlo namero nerazumevanje ideje edinstva naroda in države. Naš praznik ni omejen le na svečani akt otvoritve Sokolskega Doma, temveč je združen s pregledom naših vrst in utrdo v tej obmejni Sokolski trdnjavi, v kateri hočemo kot borbeno organizacijo začeti ojačati našo voljo do dela, do nacionalnega dela. Zdravo! Odbor.

»PEDAGOŠKI TEDEN« V MARIBORU.

Sporod predavanj »Pedagoškega tedna«, ki se vrši od 11. do 16. maja tl. v veliki kazinski dvorani dnevno ob 19.45 uri.

V ponedeljek, dne 11. maja: Gonilne sile in glavne smeri šolsko-reformnega gibanja. (Gustav Šilih).

V torek, dne 12. maja: Reforma osnovne šole. (Senkovič).

V sredo, dne 13. maja: Reforma meščanske šole. (Fr. Fink).

V četrtek, dne 14. maja: Reforma srednje šole. (Fr. Fava).

V petek, dne 15. maja: Reforma učiteljske izobrazbe. (Dr. Fr. Žgeč).

V soboto, dne 16. maja: Reforma nadaljevalnega šolstva. (Drag. Umek).

Kultura in umetnost.

K orkestralno-vokalnemu koncertu Glasbene Matice dne 9. maja.

Dvořakova sinfonija »Iz novega sveta«.
Dvořakova osma sinfonija (e moll) »Iz novega sveta« opus 95 je poleg kvarteta za lok F-Dur in kvinteta za lok E-Dur, glavna takozvana »ameriška« skladba mojstrov, ki jo je zložil na tleh novega sveta. V mnogom oziru se tudi takoj čuti in pozna vpliv nove sfere. Burno, eksotično življenje Newyorka, veličastna lepota tihih ameriških preri in pragozdov, novo kulturno življenje, vse to je na Dvořaka zelo uplivalo. V nekem pismu, ki ga je poslal na Češko, se je izrazil, da bi zgoraj imenovane sinfonije ne bil nikdar tako napisal, če bi ne bil videl Amerike. Mogočni vtis, ki ga je nanj napravil novi del sveta, nam je v godbo uvedel vidno v stranskih stavkih sifonije. Bogastvo novih eksotičnih vtisov, podanih že v prvem stavku, — narašča v finalu v kaotično razjanje in kulminira v pozantni kod. — Bolj poetično in idilično stran eksotične tuje spoznamo, v drugem stavku z izvirnim naslovom »Legenda«. Dvořak se je izrazil, da je bil tukaj inspiriran s prizorom »Pogreb v gozdu« Longfellovove »Pesmi o Hiawathi«. V resnici se poslušalcu predoči slika nepregledne prerie, kadar nad široko vznesenimi akordi ločnega orkestra poje angleški rog otožno široko melodijo. V sprednjem delu pa nas žalni tema klarineta spominja na sliko pogreba. Ali i veselejši zvoki razvenijo tu: scherzo, inspiriran, kakor se je sam Dvořak izrazil, zopet po Hiawathi — sliki »svečanost v gozdu«, kjer

Indijanci plešejo: Tu je vidna protečnost in s svojo razposajeno ritmiko imenitno kontrastira s predstojnim largom Ameriška sinfonija učinkuje eksotično posebno s svojo originalno melodiko in ritmiko v duhu ljudskih pesmi črnece v Indijancev. Dvořak je za svojega bivanja v Ameriki njih pesmi študiral in v njih duhu mnoga svoja temata ustvarjal. Direktno pa jih v nobenem svojem delu ni citiral, sam se je proti temu izrazil. S svojo sifonijo ni hotel napisati in ustvarjati kakšno ameriško narodno godbo, hotel je enostavno izraziti, kako novi svet, nova sfera na človeka-tujca vpliva.

Zato je tiste eksotične motive popolnoma češko obdelal. Tako ima na pr. v tem svojem delu mesta, ki so čisto češka; trio v scherzu zvemi popolnoma kakor češki narodni ples. Instrumentacija je na mojstrski višini.

Prvikrat je bila simfonija proizvajana v Newyorku leta 1893 z ogromnim v Ameriki nenavadnim vspehom; istega leta še v Pragi in Londonu. Od tega časa je ta skladba ena najpopularnejših in največ igranih simfonij Dvořakovih.

F. Topič.

Razlagov dan 10. maja 1925

po celi Sloveniji! Kdor še ni, naj kupi srečke za spomenik slovenskemu pisatelju in politiku dr. Rad. Razlagu!

Gospodarstvo.

POROČILO

o delovanju Kreditnega društva Meštne hranil. v Mariboru za I. četrtletje 1925.

Dne 19. februarja tl. se je vršil peti redni občni zbor, na katerem je bil na novo izvoljen Baloh Ignac odbornikom, Lah Jakob ter Paš Anton namestnikom odbornika, dr. Fantinger ter Gaspari Karl računskim pregledovalcem, Rozman Franjo namestnikom računskim pregledovalcem.

Odbor se je konstituiral sledeče:

Izvoljeni so bili gg. Detela Stanko predsednikom, Šerec Josip podpredsednikom, za cenzorja sta bila izvoljena gg. Šerec Josip ter Kravos Ivan.

Odbor je imel pet sej, na katerih se je obravnavalo 17 kredit. prošenj v skupnem znesku 1.205.000 Din, povoljno rešilo, oziroma kredite dovolilo 14 prošnjikom v skupnem znesku 980.000 Din, na ta način je dovolil percentual. skoro vsem, izjemoma odbil le tri prošnje, to pa vsled pomanjkanja potrebnega kritja.

Promet za I. četrtletje znaša 55.625.227 dimarjev 44 para.

Koncem meseca marca je imelo društvo denarja v prometu 6.582.967 Din 81 p.

Predejalka manufakturne in galanterijske stroke, zmožna tudi šivanja in pisarniških del, želi spremeniti mesto. Gre eventualno tudi za blaginčariko. Nastop po dogovoru. Naslov pove upr. »Tabora« 959

Otročji voziček, »Brenabor« na prodaj. Naslov v upravi. 949

Otročja postelja z vložkom in madrac 400, plišast divan 1000, veliko zrealo 450, postelje, omare in dr. na prodaj. Rotovski trg 8, I. nad, leva. 967

Zamenjam stanovanje, veliko sobo in kuhinjo z vsemi pritlikinami, blizina kolodvora s enakim ali večjim. Naslov v upravi pod »Zamenjam«. 962

Majhna registrirna blagajna »National«, skoraj nova, ceno na prodaj. Adalbert Gustel, Koroška cesta 18. 969

Klaviir, (Salonflügel), se ugodno proda. Vetrinjska ul. 17/L. 962

Zamenja se soba s štedilni kom. Zidovska ul. 12. 939

Lažnjivec je vsakdo, kdor trdi da tvrdka 400

A. VICEL,

MARIBOR, Glavni trg 5

ni znižala za 20%, cene, vse kuhinjske posode, kakor: emajlirane, pločevinaste, težke znamke »Herkules« ter lažje vrste, češkega proizvodja, lite, železne, posteklene in prvovrstne duplo težke aluminijevе posode iz prvovrstnih tovarn, k temu porcelanaste, kamenite in steklene robe itd. Toraj si lahko danes vsaka tudi najrevnejša gospodinja nabavi to blago. Prej nego kupiš pri konkurenci, informiraj se pri tej tvrdki o cenah!

Razglas!

Vodstvo naše ekspoziture v Mariboru, Slovenska ulica št. 13, je s 1. majem 1925 prevzel gospod Josip Simčič. Prejšnji vodja gosp. Ig. Nadrah je izstopil iz službe.

„SLAVIA“

jugoslovenska zavarov. banka v Ljubljani.

Zahvala.

Za premanoge dokaze iskrenega sočutja povodom bridke izgube, ki me je zadela, za mnogobrojno častečo spremstvo pri pogrebu, kakor za darovano krasno cvetje, izrekam svojo globokočutečo, srčno zahvalo. 966

Marta Milošič.

Morska riba

se peče četrtek, petek in soboto v Dalmatinski kleti Maribor, Vojašniška ul. 4.

Pristopajte k Jugoslovenski Matici.